

Những nhà dân chủ của chúng ta không thể bỏ qua NGUYỄN TáC và Sá THáT.

Tát cả những nhà đấu tranh dân chủ ở Việt Nam cũng như trên khắp thế giới đều nhận thức và xác định rõ một mục tiêu rõ ràng: họ đang đấu tranh vì một nền chính trị dân chủ và một xã hội tự do. Theo cách đó, dân chủ tự do có thể là một tiêu chuẩn của một thế giới, của một thế hệ những suy cho cùng đó không phải là một đích cuối cùng của một dân tộc, của nhân loại. Nó chỉ là phương tiện để đạt đến một cái đích to lớn và vĩnh cửu: sự phồn vinh của quốc gia và sự thăng tiến của một cộng đồng dân tộc hay nói rõ ràng ra là của nhân loại.

Với một đời sống kinh tế và tinh thần năng động có của con người trong thế kỷ này, dân chủ là phương tiện không thể thiếu, hữu hiệu và tất yếu nhất. Trong bất cứ một thế kỷ nào cũng có những giá trị được coi là đúng và giá trị dân chủ trong thế kỷ này chúng ta cũng vậy.

Quý vị thấy đấy, nhiều khi cuộc đời này không cho chúng ta nhiều hơn một con đường để đi. Khả năng hữu hạn của chúng ta đã giới hạn khả năng của chính mình. Với đời sống kinh tế và tinh thần như thế này, nhân loại chỉ có thể chọn một con đường để tiến về phía trước. Và bất cứ sự lựa chọn phương tiện sai lầm nào cũng sẽ dẫn đến một kết quả khó khăn phức tạp. Ngày hôm nay để có được an sinh, phần lớn những người thế giới có một phương tiện hữu hiệu nào khác ngoài thế chế dân chủ không? Có thể nói là không! Lấy một ví dụ trên đây về dân chủ là để chứng minh cho cái thiện ý của tôi rằng: thời đại mà ai đó phát biểu: “có nhiều phương tiện khác nhau để đạt được cùng một mục đích”. Không phải vậy. Hãy để tôi tiếp tục lấy dân chủ làm ví dụ như đây.

Nhân loại đã lựa chọn dân chủ. Đó có thể là nền cộng hòa để nghị hay nền cộng hòa tự nguyện; cũng có thể là nền dân chủ để tiến bộ bình đẳng xã hội như các quốc gia Bắc Âu hay là nền dân chủ coi trọng sự công bằng và cạnh tranh kinh tế như Hoa Kỳ, Anh, Pháp... Dù hình thái khác nhau nhưng chúng vẫn là những nền dân chủ thực tế. Có thể quý vị cho rằng thời

ng^o ng^on khi nói ra m^ot đ^oi u hi^on nhiên nh^o th^o. Xin tr^o l^oi, đ^oi u tôi mu^on nói ^o đây là đ^o đ^ot đ^oc m^ot m^oc đích chúng ta có th^o t^on đ^ong nhi^ou ph^ong ti^on. Nh^ong các ph^ong ti^on đó dù đã đ^ong đ^on th^o nào, v^on gi^ong nhau v^o b^on ch^ot và v^on gi^o đ^oc nh^ong nguyên t^oc c^o b^on c^oa m^oc đích ban đ^ou.

Chúng ta ch^o nên nói: nh^ong ph^ong ti^on khác nhau v^o hình thái nh^ong gi^ong nhau v^o b^on ch^ot s^o đ^oa đ^on cùng m^ot m^oc đích. B^oi v^oy, s^o l^och l^oc c^oa ph^ong ti^on s^o đ^on đ^on s^o sai khác c^oa m^oc đích. Trong cu^oc đ^ou tranh đòi nhân quy^on, dân ch^o hi^on nay t^oi Vi^ot Nam, v^oi tâm t^o b^oi r^oi c^oa m^ot ng^oi tr^o, tôi thi^ot nghĩ v^on đ^o ph^ong ti^on và m^oc đích ph^oi đ^oc đ^ot ra m^ot cách nghiêm túc.

Đ^ong ý r^ong có nhi^ou cách v^on đ^ong dân ch^o khác nhau. Tùy theo đ^oi u ki^on và ti^om l^oc c^o th^o c^oa m^oi cá nhân, m^oi nhóm ng^oi, nh^ong nhà đ^ou tranh có th^o v^on đ^ong theo các cách khác nhau và linh ho^ot trong t^ong tình hu^ong. Nh^ong blogger vi^ot bài phê phán hi^on th^oc xã h^oi; các lu^ot s^o bệnh v^oc nhân quy^on trong t^ong v^o án liên quan đ^on dân oan, đ^on các nhà dân ch^o và nêu lên các v^on đ^o pháp lý hi^on đang t^on t^oi trong ch^o đ^o; các ch^oc s^oc tôn giáo b^oo v^o quy^on t^o do hành đ^oo và b^oo v^o tín đ^o kh^oi s^o chèn ép c^oa ch^o đ^o...T^ot c^o nh^ong ho^ot đ^ong này đ^ou vì m^oc tiêu đòi l^oi nhân quy^on b^o t^oc đ^ot, đ^ou tranh xây đ^ong th^o ch^o pháp tr^o, h^ong t^oi m^ot Vi^ot Nam dân ch^o, t^o do, th^onh v^ong.

Nh^ong xin l^ou ý cho cũng nh^o b^ot c^o s^o vi^oc, hi^on t^ong nào khác trong th^o gi^oi, dân ch^o cũng có nh^ong nguyên t^oc t^o thân c^oa nó. Nguyên t^oc là nh^ong quy t^oc g^oc r^o ch^o đ^oo hành đ^ong, là c^o s^o đ^o nh^on đ^on m^ot s^o vi^oc, hi^on t^ong; t^o đó phân bi^ot nó v^oi vô v^on nh^ong s^o vi^oc, hi^on t^ong khác mà không có b^ot c^o s^o nh^om l^on nào. Khi m^ot s^o vi^oc, hi^on t^ong đánh m^ot đ^oi nguyên t^oc c^oa nó thì nghi^om nhiên t^o ph^o nh^on và lo^oi b^o chính mình. Vì v^oy trong quá trình v^on đ^ong dân ch^o, dù ph^oi đ^oi phó v^oi nhi^ou tình hu^ong khác nhau, nh^ong nhà dân ch^o ph^oi gi^ov^ong các nguyên t^oc dân ch^o. Chính nh^ong nguyên t^oc này giúp h^o đ^oc nhân dân nh^on đ^on nh^o nh^ong nhà dân ch^o ch^o không ph^oi là nh^ong tên phát xít, không ph^oi c^ong s^on, cũng không ph^oi nh^ong k^o c^o h^oi nào khác. Gi^o v^ong giá tr^o và lý t^ong giúp m^ot nhà dân ch^o tr^o nên đáng tin c^oy, có uy tín và t^oo đ^oc nh^ong to l^on h^on; t^o đó cu^oc đ^ou tranh c^oa h^o s^o hi^ou qu^o h^on.

Nhi^ou ng^oi b^on đã nói v^oi tôi r^ong: tôi c^oc đoan và c^ong nh^oc trong cách nhìn nh^on tình hình th^oc t^o và l^och s^o; dân ch^o là tôn tr^ong s^o khác bi^ot nên chúng ta không th^o áp đ^ot cái ph^ong cách mình cho là đúng lên ng^oi khác; và r^ong dân ch^o là nhân văn n^ou không s^o không khác gì c^ong s^on. Đúng! Dân ch^o là nhân văn, là tôn tr^ong s^o khác bi^ot. Nh^ong m^ot th^o ch^o còn là chính nó n^ou nó gi^o đ^oc nguyên t^oc v^on có. Và h^on n^oa, m^ot giá tr^o ch^o th^oc s^o t^ot đ^op khi nó tôn tr^ong s^o th^ot, không vì b^ot c^o lý do gì mà đ^o d^oi, th^oa hi^op, l^op li^om s^o th^ot. Tr^oc khi xét

đ n nh ng nguyên t c khác c a dân chủ , chúng ta ph i b o đ m DÂN CHỦ Đ NG HÀNH VI I S TH T. Dân chủ s ch ng có gì đáng nói n u nó không đ m b o s th t.

Vì t chính ngu n g c và b n ch t c a mình, dân chủ t do không ch là đa đ ng, b u c t do, t do cá nhân và pháp tr ; nó còn có nghĩa là “khai sáng”. Khai sáng là m t n l c đ a cá nhân, tha nhân hay là c xã h i thoát ra kh i tình tr ng “v thành niên” do chính chúng ta t o nên đ ti n đ n m t tr ng thái t duy m nh m , đ c t do, có kh năng nh n th c th gi i m t cách đ c l p và chân xác đ cu i cùng là đ t đ n s ti n b . Theo cách hi u đó, cu c đ u tranh cho dân chủ là m t n l c v n đ ng đ TI N B . V y làm sao đ có ti n b ? Tr ng thái này ch có th đ t đ c thông qua m t quá trình nh n th c và hành đ ng đúng v i s th t. Ti n b s ch đ n v i nh ng ai d ng c m đ i m t s th t, nhìn nh n th gi i nh nó v n có và làm cho ng i khác cũng nh n th c đ c s th t đó. Socrates đã ch p nh n hình ph t u ng thu c đ c khi b k t t i “làm h h ng thanh niên” ch đ ch ng minh ni m tin c a ông vào nh ng đ i u ông cho là đúng. Đó là m t trong nh ng minh ch ng s ng đ ng trong lòng tôi v m t lý t ng: s th t là s th t, s th t ph i đ c trình bày nh chính nó và không có ph ng ti n “linh ho t, uy n chuy n” nào có th đ c ch p nh n n u nó g t b s th t. Vì ti n b không th đ t đ c n u ph nh n, l p li m hay đánh l c h ng nhìn nh n s th t. M t cá nhân, m t dân t c không th thay đ i s ph n, không th thay đ i l ch s n u ch a đ d ng c m nhìn nh n s th t. Xin l u ý r ng “s th t” mà tôi đang đ c p là nh ng s ki n đã x y ra trong m t hoàn c nh l ch s c th và đã đ i h l y nh t đ nh. Nói tóm l i, s th t là khai sáng, khai sáng là dân chủ ; không có s th t thì không có dân chủ th c th , cũng không th có đ c s ti n b .

Dù s đ cao và v ch rõ s th t có th làm cho cu c v n đ ng hi n nay g p nhi u khó khăn, nguy hi m h n. Nh ng không ph i vì th mà chúng ta né tránh nó. M t s nhà dân chủ đã vi n đ n t t ng H Chí Minh nh là cách tìm đ c s “chính danh”, tránh b quy ch p và tranh th đ c s ng h t nh ng ng i dân tôn sùng H Chí Minh nh th n t ng. Nh ng có bao gi h t h i: h ph i bi n minh v i ng i dân ra sao khi m t ngày nào đó h s H Chí Minh đ c b ch hóa? Chúng ta không th vì nh ng cái l i tr c m t mà b qua nguyên t c và s th t. y là ch a nói trách nhi m c a m t nhà dân chủ là ph i khai sáng cho nhân dân, không vì b t c hoàn c nh nào mà ch i b s th t hay khi n cho ng i dân ng nh n s th t, ti p t c bám víu vào s đ i trá. Có nh ng khó khăn mà chúng ta nh t thi t ph i v t qua n u mu n đ n đích mà không th dùng cách đi vòng nào khác. Nói nh th không ph i là tôi coi th ng nh ng t n th ng và nguy hi m mà nh ng nhà dân chủ ph i đ i m t khi trung thành v i nh ng nguyên t c và lý t ng trong cu c đ u tranh v i ch đ đ c tài. Nh ng t t c chúng ta đ u bi t r ng th gi i hôm nay không ph i là th gi i c đ i năm 399 tr c Công nguyên, nghĩa là khi đ u tranh, dù ph i g p ph i nh ng t n th t không th tránh kh i, nh ng nh ng nhà đ u tranh c a chúng ta s đ c b o v m t cách t ng đ i b i m t th gi i ngày càng minh b ch và công lý đang t ng b c đ c th c hi n.

Cu c đ u tranh cho t do là m t hành trình cam go và ph c t p. Nh ng nó cũng là cu c v n

đúng đáng làm nh&t, chính nghĩa nh&t. Đây có thể xem là m&t sự nghi&p vĩ đ&i, m& ra trang sự m&i cho dân tộc. Không vì nh&ng nghi&ng, b&t an nào khi&n cá nhân tôi m&t niềm tin vào giá trị dân chủ và cuộc vận đ&ng dân chủ này. Nh&ng không có con đ&ng d& dàng nào đ& đ&t đ&n m&t thành tựu lớn. Ch&n nh&ng cách d& dàng cho m&t công việc quan trọng sự đ&a đ&n nh&ng sai lầm khi&ng khi&p. Hơn nữa, mục đích cuối cùng của chúng ta là m&t Việt Nam kiêu hãnh ph&n th&nh và t& do.Th& h&i m&t dân tộc làm sao có đ& sự c&mnh tinh thần đ&tr nên kiêu hãnh trên vũ đài thế giới và i nh&ng con người ngay cả sự thật cũng không dám đ&i m&t? Hào khí và trí tuệ của dân tộc trước hết th& hi&n ở sự tôn trọng sự thật, đ& ngay từ nh&ng sự thật dù đ&ng cay và t&i t& đó, chúng ta đ&ng lên trong tinh thần m&i, t& duy m&i.

Dân tộc Việt Nam trước các ngoại lực lịch sử khó khăn này đang cần nh&ng con người như Phó Đ&c Chính hiện ngang trước máy chém khi&n kẻ thù phải khi&p sợ. Tinh thần th&ng tôn nguyên tộc và sự thật, không khoan nhượng, không thỏa hiệp vì lý tưởng đã tạo nên bốn lĩnh anh hùng vĩ đ&t th&i gian của nh&ng nhân cách lớn như Socrates ở Hi Lạp cổ đ&i hay Phó Đ&c Chính ở Việt Nam th&i thu&c Pháp. Vì thế, muốn đấu tranh để xây dựng m&t chế đ& Dân chủ -Pháp trị, kiên trì o m&t Việt Nam mới, nh&ng nhà dân chủ của chúng ta không thể bỏ qua NGUYỄN T&C và S& TH&T.

Và đó cũng là nh&ng gì mà m&t người trẻ như tôi luôn trăn trở.